

Uppföljning hälsa, mående och effekter av covid-19

Hälsa på lika villkor 2020 & 2021

Jim Lindström, Folkhälsoanalytiker– Enheten folkhälsa

Urvalsundersökning 2020 & 2021

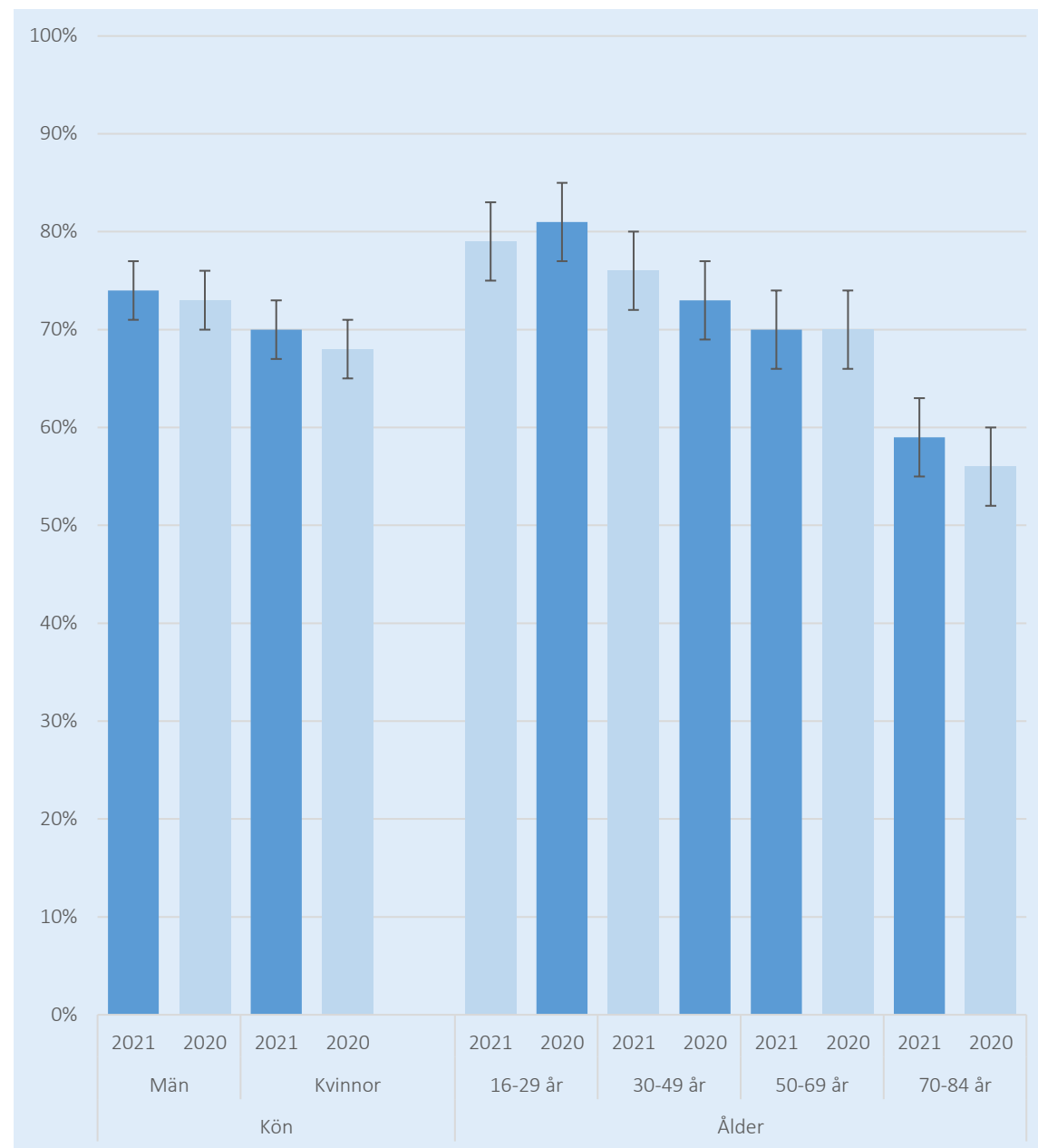
	Antal utskickade enkäter	Antal besvarade enkäter	Andel svar (%)
Västmanland 2020	5575 (4502 tillägg)	2116	38
Västmanland 2021	5566 (4502 tillägg)	2226	40

- Omfattar slumpmässigt utvalda 16-84 år i Västmanlands län
- Stratifierat slumpmässigt urval – något större andel enkäter till unga vuxna
- Enkäten: Hälsa, symtom och besvär, hälsotillstånd, levnadsvanor, miljöhälsa, ekonomiska förhållanden, arbete, utbildning och sysselsättning.
- Covid-19 relaterade frågor 2021
- Enkäten kunde besvaras på webben men även som pappersenkät, majoriteten svarade på webben.
- Insamlingarna pågick februari – maj (utskick + påminnelser) för respektive undersökningsår
- Folkhälsoundersökningar är centrala för Regionens uppdrag att följa och analysera befolkningens hälsa

Allmänt mående och psykisk ohälsa

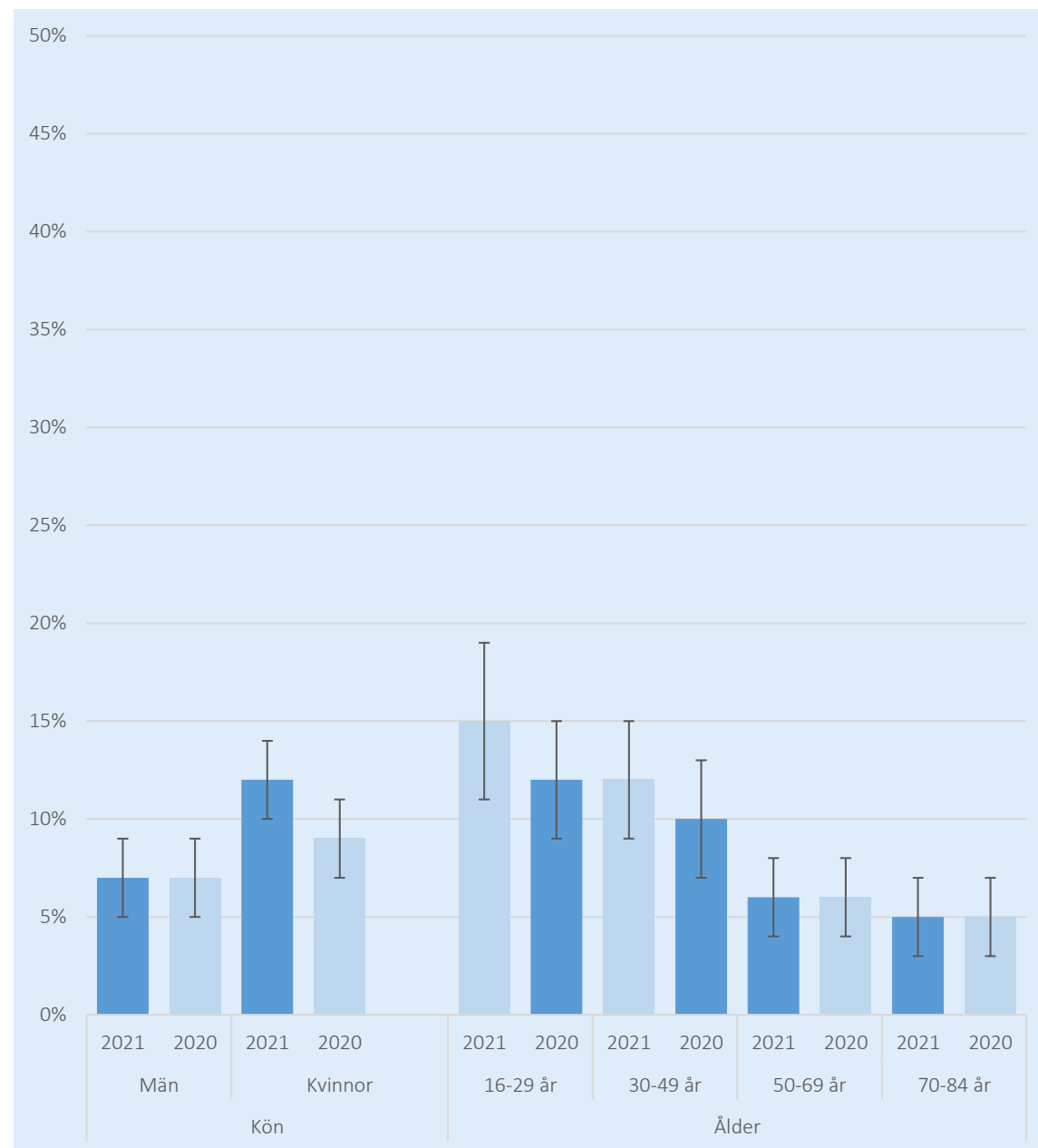
Allmänt hälsotillstånd

- 73 procent av länets befolkning har ett gott eller mycket gott allmänt hälsotillstånd.
- Mäns skattar sin allmänna hälsa som god i något större utsträckning än kvinnor.
- Det allmänna hälsotillståndet är högst bland unga vuxna och minskar sedan med stigande ålder.
- Förändringar i allmänt hälsotillstånd mellan 2020 och 2021 ligger inom felmarginalen för en urvalsundersökning.

Psykisk påfrestning

- Mäts med frågebatteriet Kessler-6
- Avser mäta andel av befolkningen som skulle kunna uppfylla kriterier för en psykiatrisk diagnos.
- Var 10:e Västmanlänning upplever psykisk påfrestning 2021
- Statistisk säkerställd försämring i total andel som upplever psykisk påfrestning – beror på ökad andel bland kvinnor.
- Fördelat på kön ses ingen säkerställd försämring, även om den procentuella förändringen är störst bland kvinnor (+3 procentenheter).
- Utifrån födelseland ses också en säkerställd skillnad, detta gäller då att psykisk påfrestning ökat bland svenskfödda

Testat positivt på covid-19

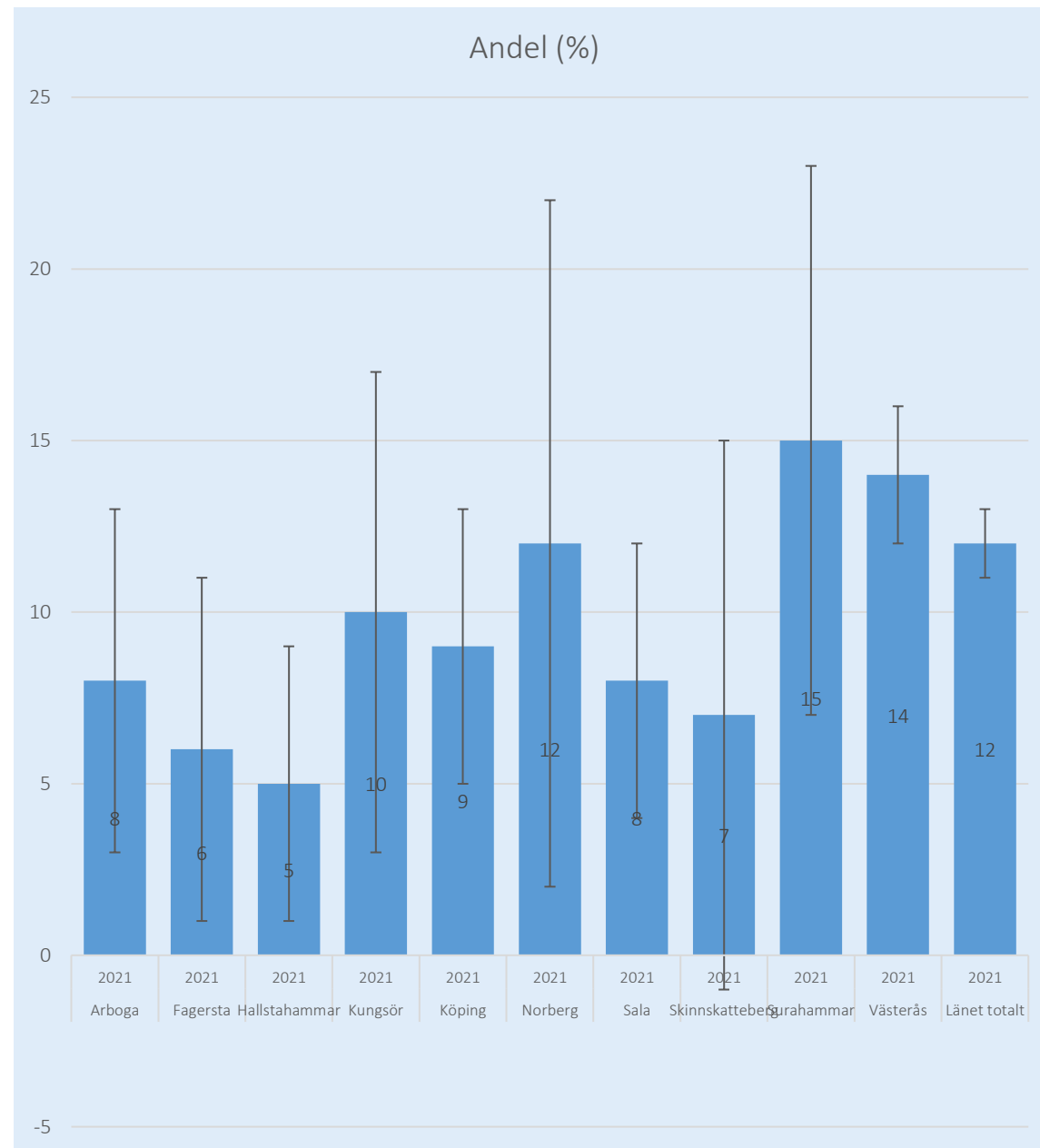
Har du testat positivt för covid-19?

☐ Nej

☐ Ja

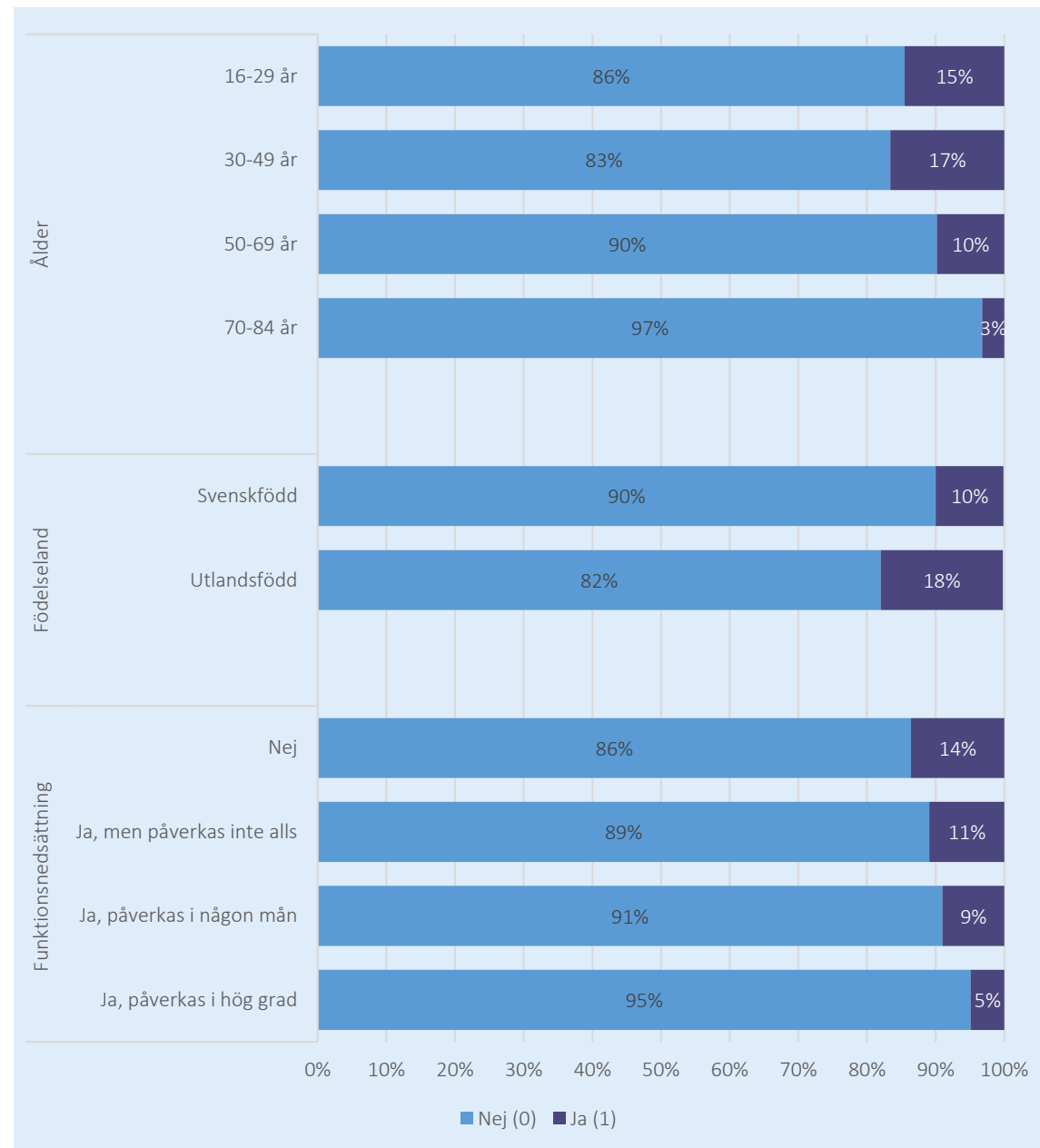
Testat positivt för Covid-19

- Mer än var tionde Västmanlänning har testat positivt för covid-19
- Hallstahammar och Fagersta är de kommuner som har en statistiskt säkerställd skillnad gentemot länet

Testat positivt för covid-19

- Säkerställda skillnader i andel självrapporterad fall av covid-19 ses utifrån ålder, födelseland och funktionsnedsättning.

Vårdbesök under pandemin

Har du *under coronapandemin* undvikit att söka vård (t.ex. sjukvård, tandvård, psykolog eller mödravård)?

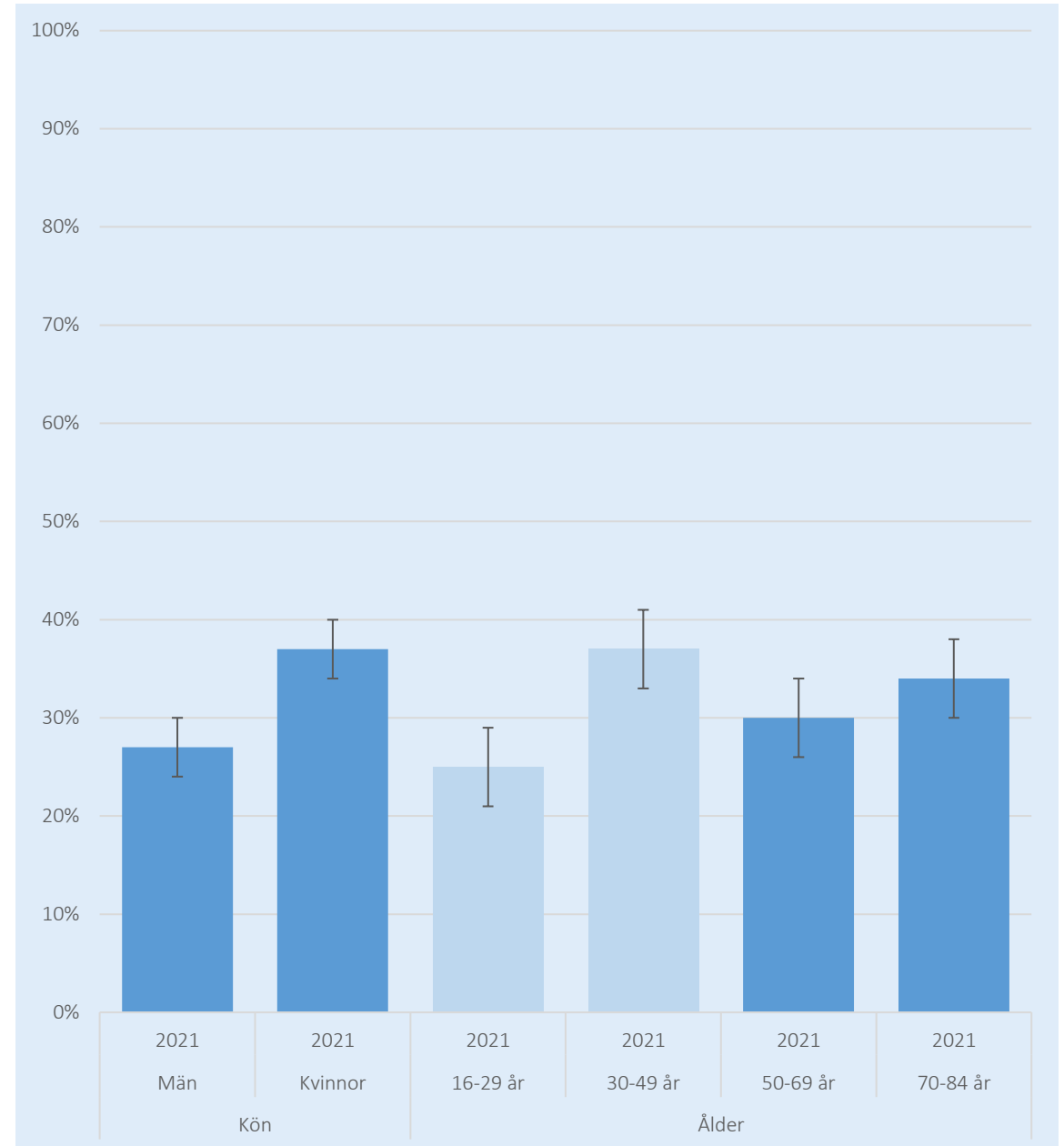
- ☐ Nej
- ☐ Ja, någon gång
- ☐ Ja, flera gånger

Har du *under coronapandemin* fått ett inplanerat vårdbesök inställt av vårdgivaren (t.ex. sjukvården, tandvården, psykolog eller mödravården)?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, någon gång
- ☐ Ja, flera gånger

11 Avstått från att söka vård under pandemin (t.ex. sjukvård, tandvård, psykolog eller mödravård)

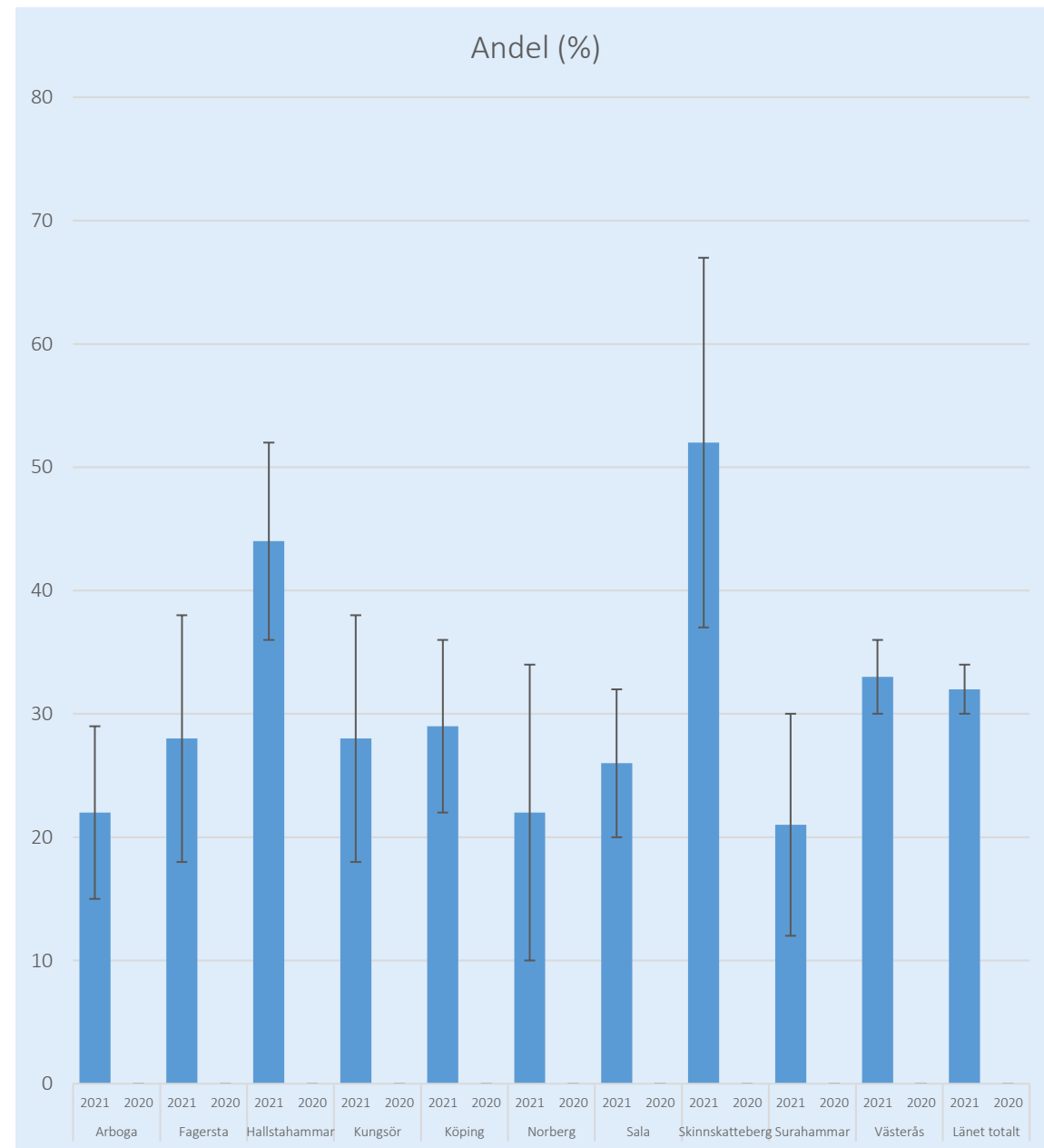
- En tredjedel av befolkningen har någon gång under pandemin avstått från att söka vård.
- Det är 10 procentenheter vanligare bland kvinnor att ha avstått vård jämfört med män.
- Att ha avstått vård är minst vanligt bland ungdomar/unga vuxna och mest vanligt bland vuxna 30-49 år.

Avstått från att söka vård under pandemin

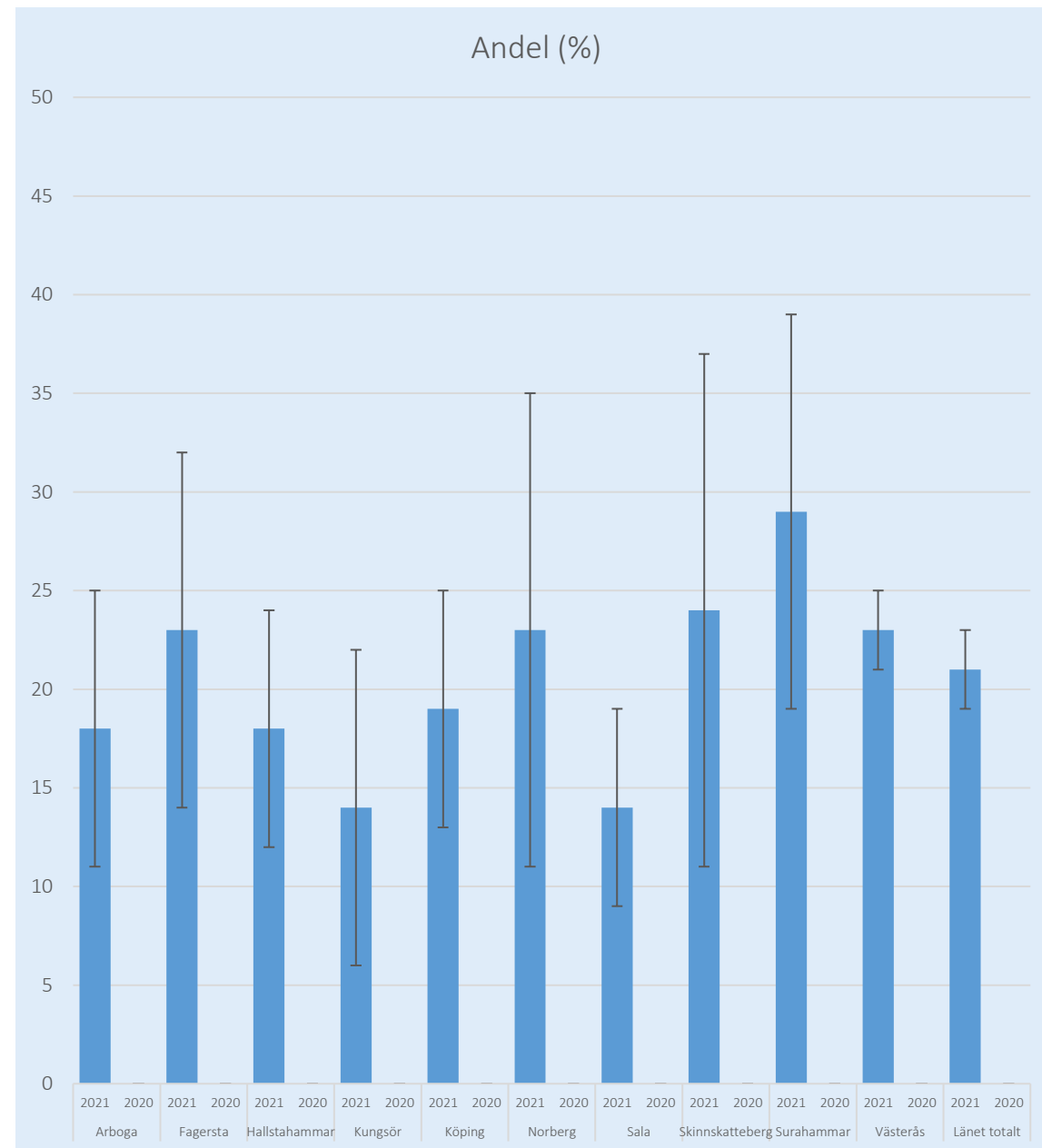
Det är vanligare att ha avstått vård under pandemin bland befolkningen i Skinnskatteberg(52%) och Hallstahammar(44%) i jämförelse med länet (32%)

Det är mindre vanligt att ha avstått från att söka vård i Surahammar (21%) och Arboga (22%) i jämförelse med länet som helhet.

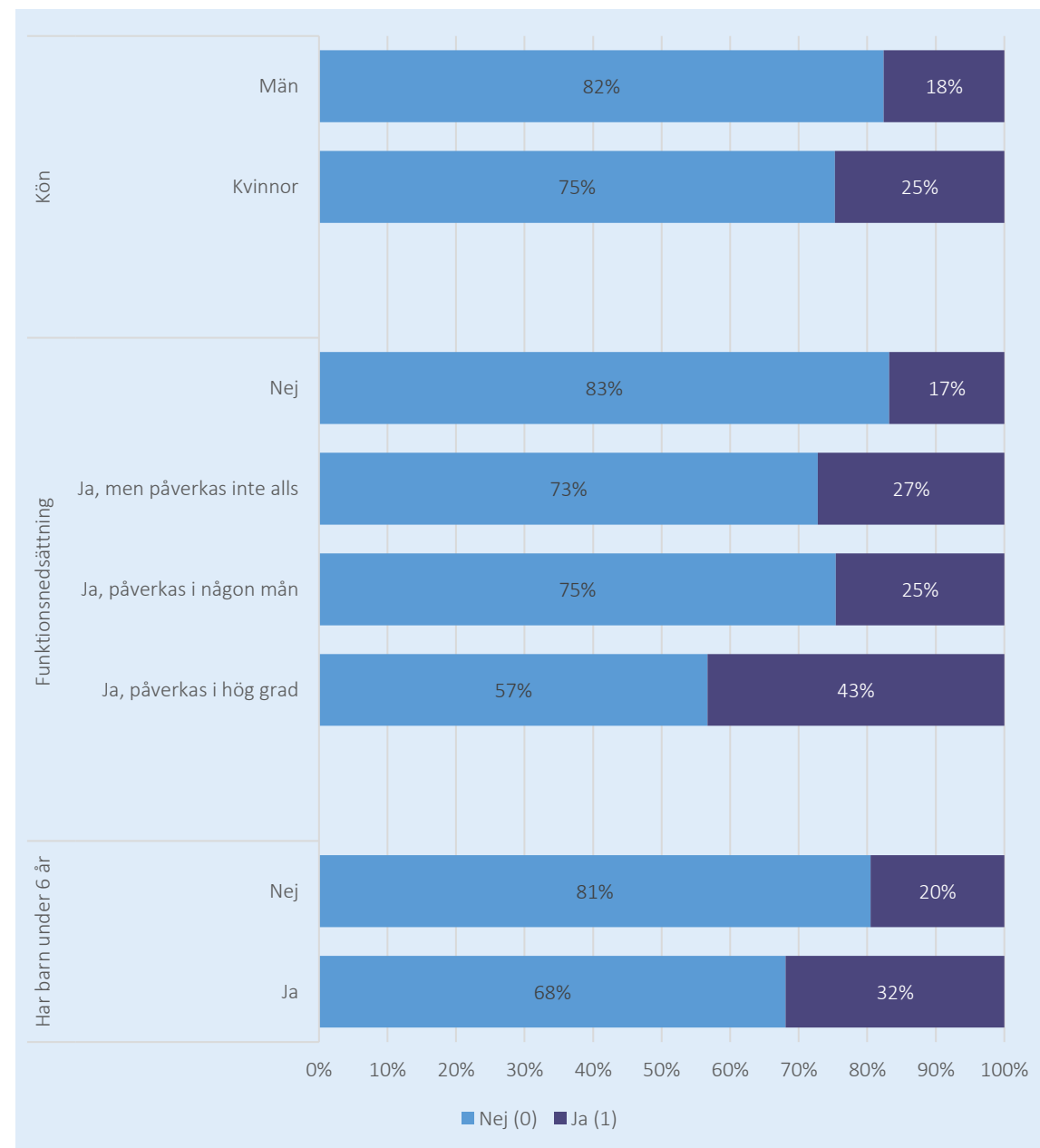
Har fått ett inplanerat vårdbesök inställt under pandemin (t.ex. sjukvård, tandvård, psykolog eller mödravård)

- Omkring en femtedel av befolkningen i Västmanland har fått ett inplanerat vårdbesök inställt under pandemin.
- Det är mindre vanligt att personer i Sala fått ett inplanerat vårdbesök inställt, i jämförelse med länet.

Har fått ett inplanerat vårdbesök inställt under pandemin (t.ex. sjukvård, tandvård, psykolog eller mödravård)

- Signifikanta skillnader i att fått vårdbesök inställda under pandemin ses utifrån indelningarna..
- ..funktionsnedsättning
- ..småbarnsföräldrar
- ..kön

Oro över att bli allvarligt sjuk

I vilken utsträckning har du *under coronapandemin* varit orolig för att själv bli allvarligt sjuk i covid-19?

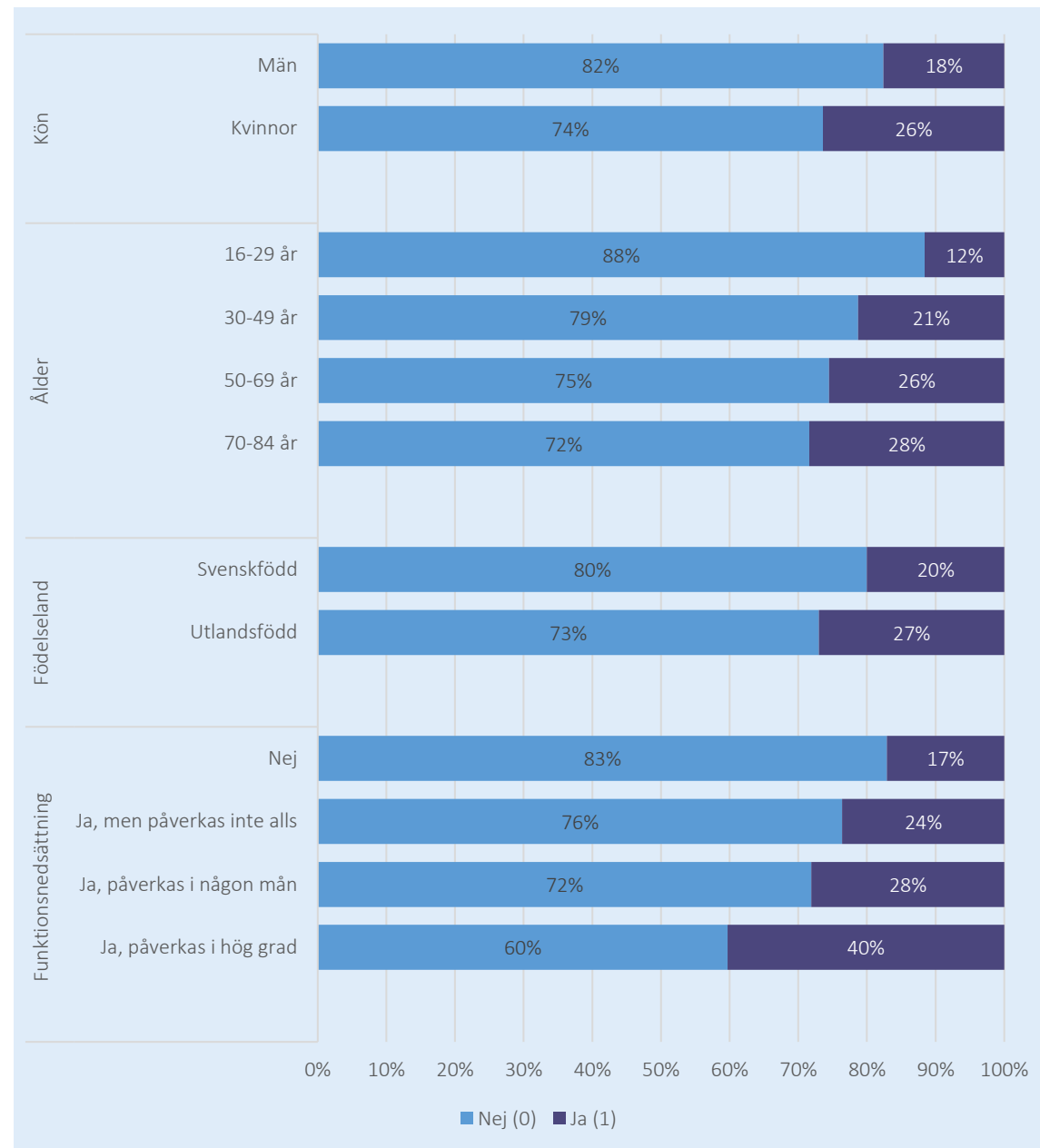
- ☐ Inte alls
- ☐ I viss mån
- ☐ Ganska mycket
- ☐ Världigt mycket

I vilken utsträckning har du *under coronapandemin* varit orolig för att någon närstående ska bli allvarligt sjuk i covid-19?

- ☐ Inte alls
- ☐ I viss mån
- ☐ Ganska mycket
- ☐ Världigt mycket

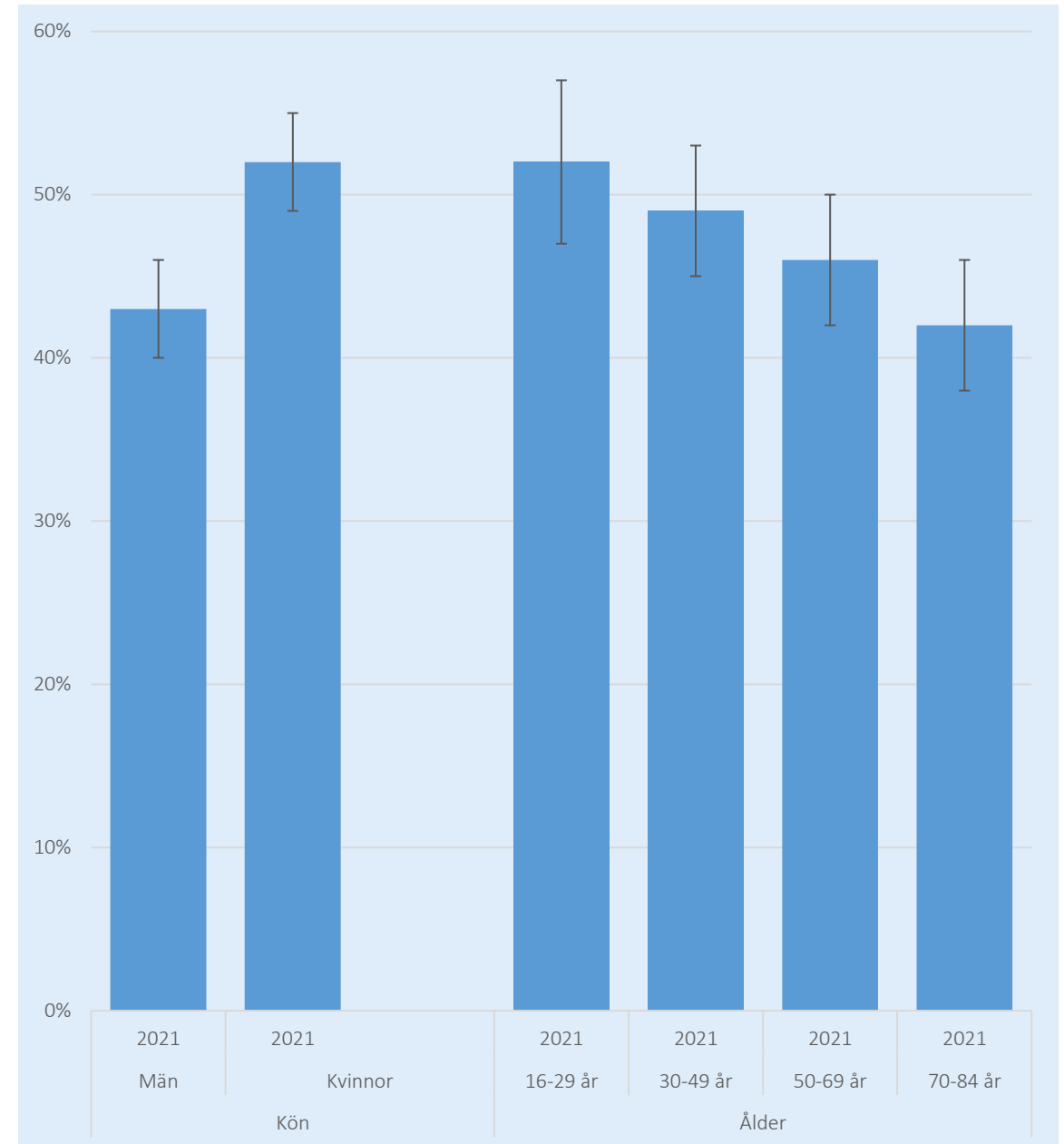
Har under pandemin varit ganska eller mycket orolig att själv bli allvarligt sjuk i covid-19

- Totalt 22 procent av länets befolkning har varit orolig för att bli allvarligt sjuk i covid-19.
- Säkerställda skillnader ses utifrån kön, ålder, födelseland, och funktionsnedsättning.

17 Har under pandemin varit ganska eller mycket orolig att någon närstående ska bli allvarligt sjuk i covid-19

- Hälften av Västmanlänningarna har varit oroliga för att någon närstående ska bli allvarligt sjuk i covid-19.
- Säkerställda skillnader ses utifrån kön och ålder.

Ensamhet under pandemin

I vilken utsträckning har du *under coronapandemin* besvärats av ensamhet och isolering?

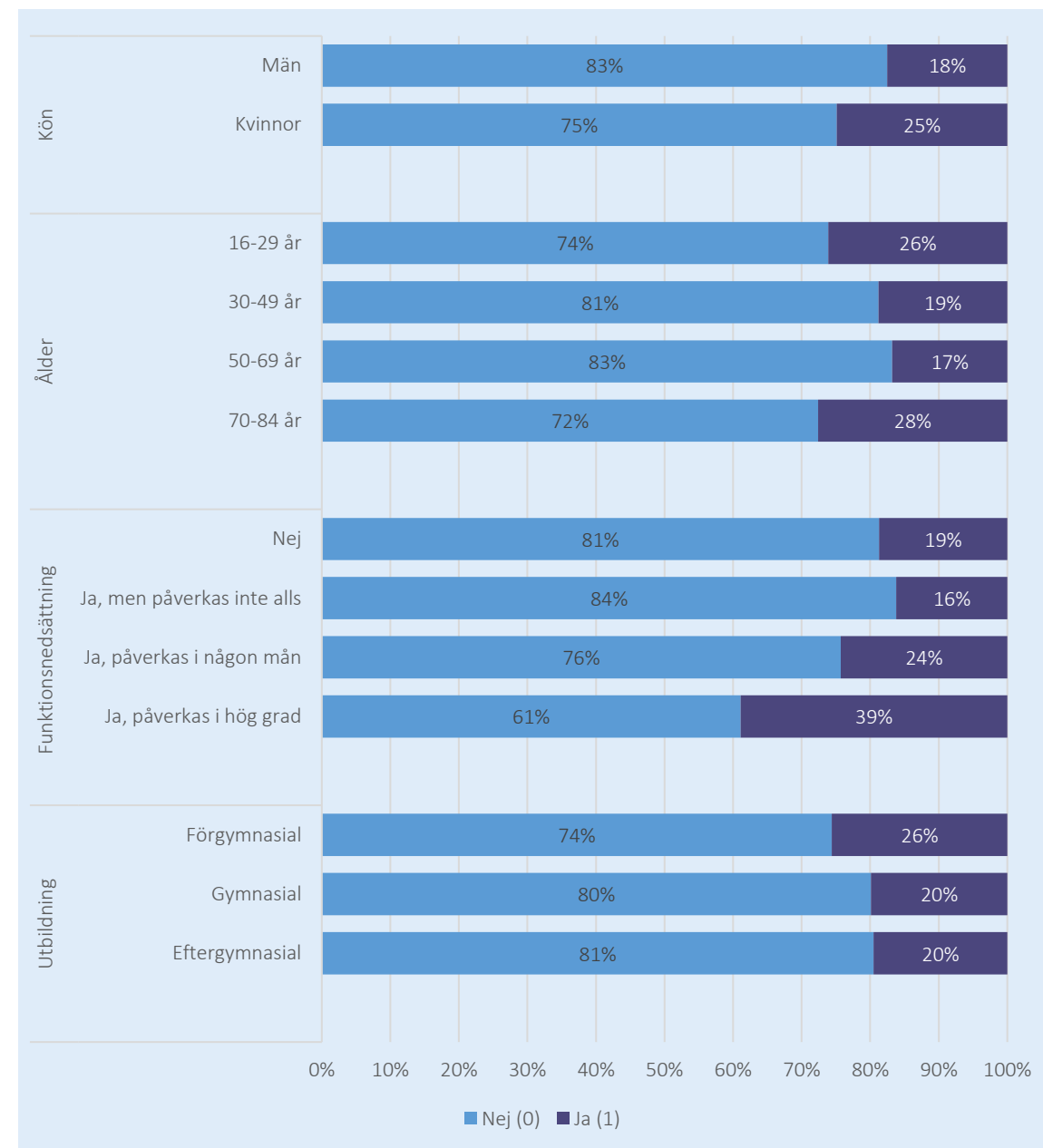
- ☐ Inte alls
- ☐ I viss mån
- ☐ Ganska mycket
- ☐ Väldigt mycket

I vilken utsträckning har du *under coronapandemin* besvärats av ensamhet och isolering jämfört med tidigare?

- ☐ Mindre än tidigare
- ☐ Ingen skillnad mot tidigare
- ☐ Mer än tidigare

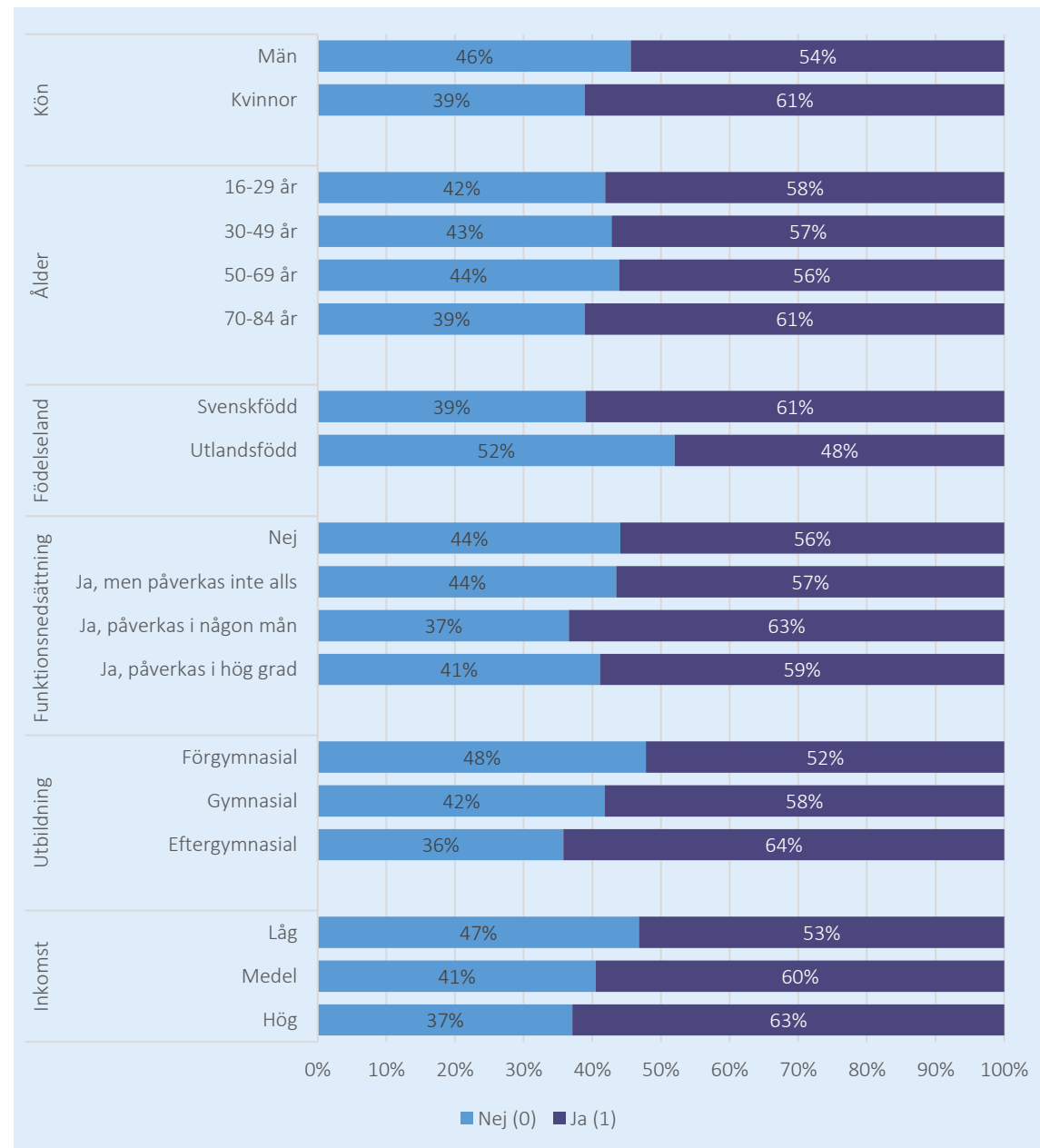
Har under pandemin besvärats ganska mycket eller väldigt mycket av ensamhet

- Var femte Västmanlänning har under pandemin besvärats av ensamhet.
- Säkerställda skillnader i ensamhet ses utifrån kön, ålder, funktionsnedsättning och utbildning.

Har besvärats mer av ensamhet under pandemin än innan

- Mer än hälften av Västmanlänningar har besvärats mer av ensamhet under pandemin jämfört med innan.
- Säkerställda skillnader ses mellan grupper inom flera indelningar.
- De mest betydande skillnaderna ses utifrån födelseland och socioekonomi.

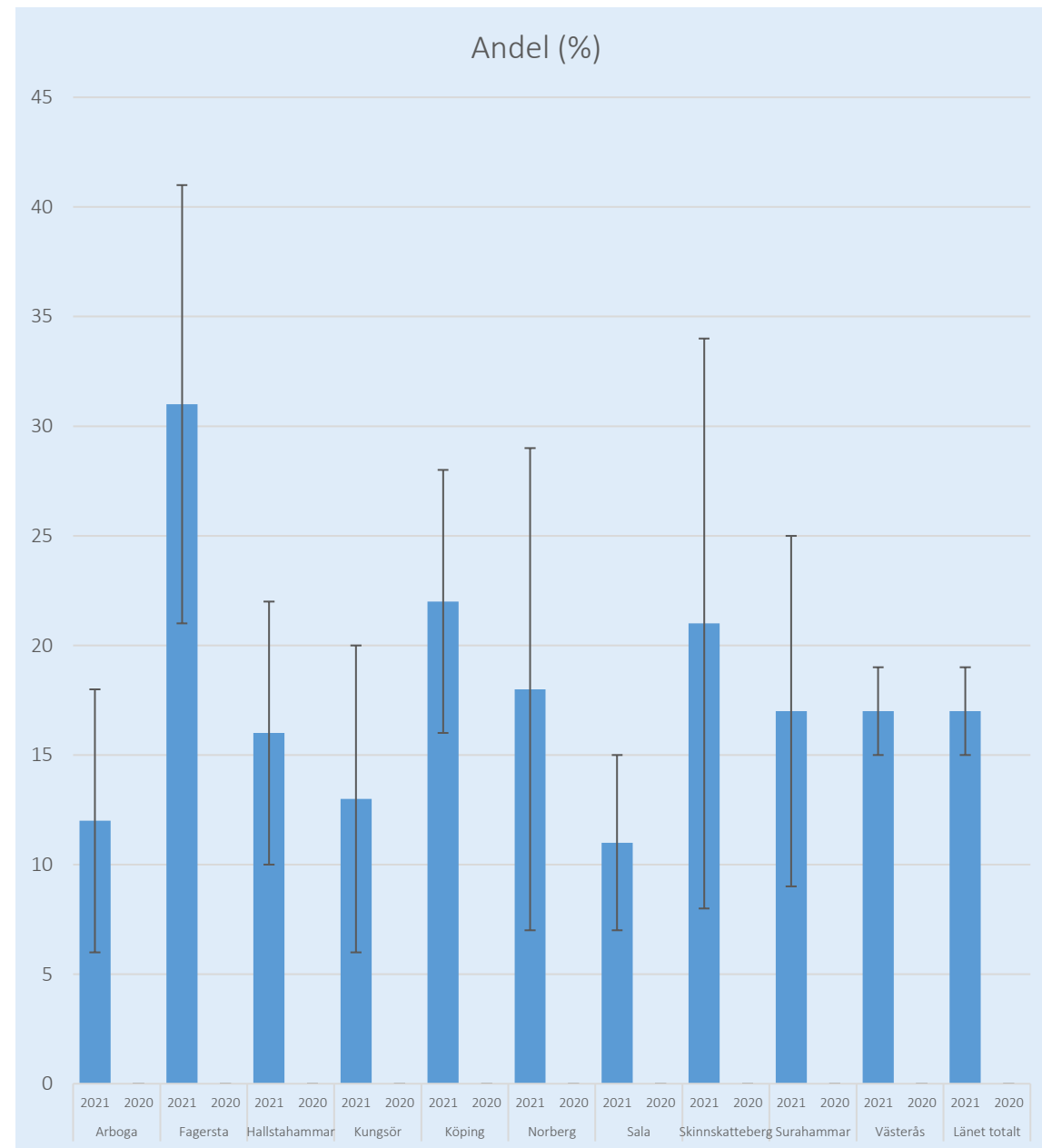
Varslad, permitterade, arbetslös etc.

Under coronapandemin, har något av följande hänt dig? Flera alternativ kan anges.

- ☐ Jag har blivit permitterad
- ☐ Jag har blivit varslad
- ☐ Jag har blivit arbetslös
- ☐ Jag har blivit sjukskriven
- ☐ Jag har avslutat min utbildning utan komplett examen
- ☐ Jag har inte råkat ut för något av ovanstående

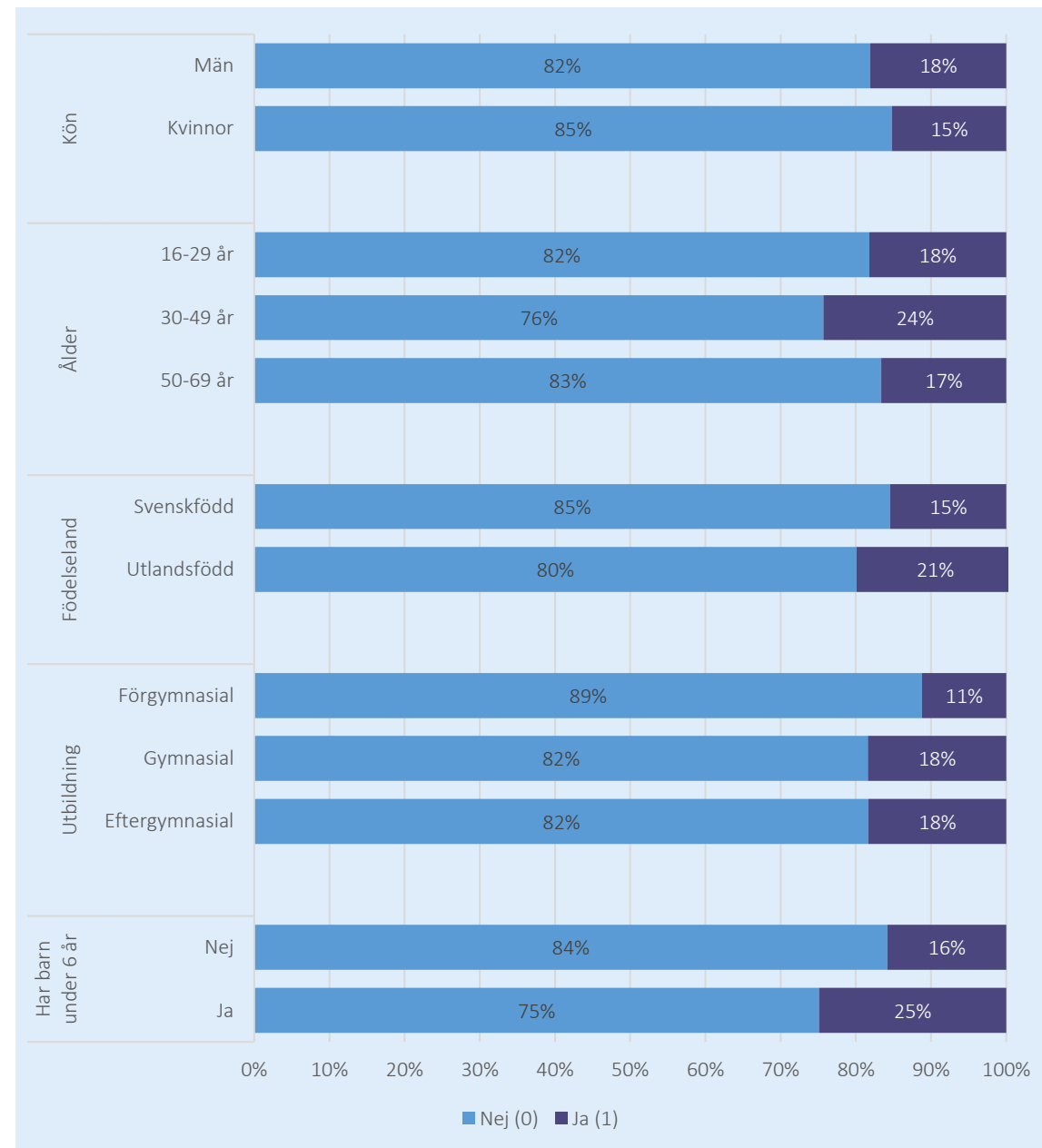
Har under pandemin blivit permitterad, varslad, arbetslös, sjukskriven, eller avslutat utbildning utan examen

- 17 procent av Västmanlänningarna har under pandemin blivit permitterad, varslad, arbetslös, sjukskriven eller avslutat utbildning utan examen.
- I Fagersta (31%) kommun är det vanligare att råkat ut för något av ovanstående jämfört med länet.
- I Sala (11%) är det mindre vanligt att råkat ut för något av ovanstående jämfört med länet.

Har under pandemin blivit permitterad, varslad, arbetslös, sjukskriven, eller avslutat utbildning utan examen

- Att under pandemin blivit varslad, permitterad, arbetslös, sjukskriven eller avslutat utbildning utan examen är vanligare bland..
- ..småbarnsföräldrar (barn under 6 år)
- ..personer med gymnasial/eftergymnasial utbildning
- ..30-49 åringar
- ..utlandsfödda

Vistats utomhus under pandemin

Hur ofta har du *under coronapandemin* varit utomhus i park, natur- eller grönområden (t.ex. gått promenader, cyklat eller arbetat i trädgården)?

- ☐ Aldrig
- ☐ Någon eller några gånger per år
- ☐ Några gånger per månad
- ☐ Några gånger per vecka
- ☐ Varje dag

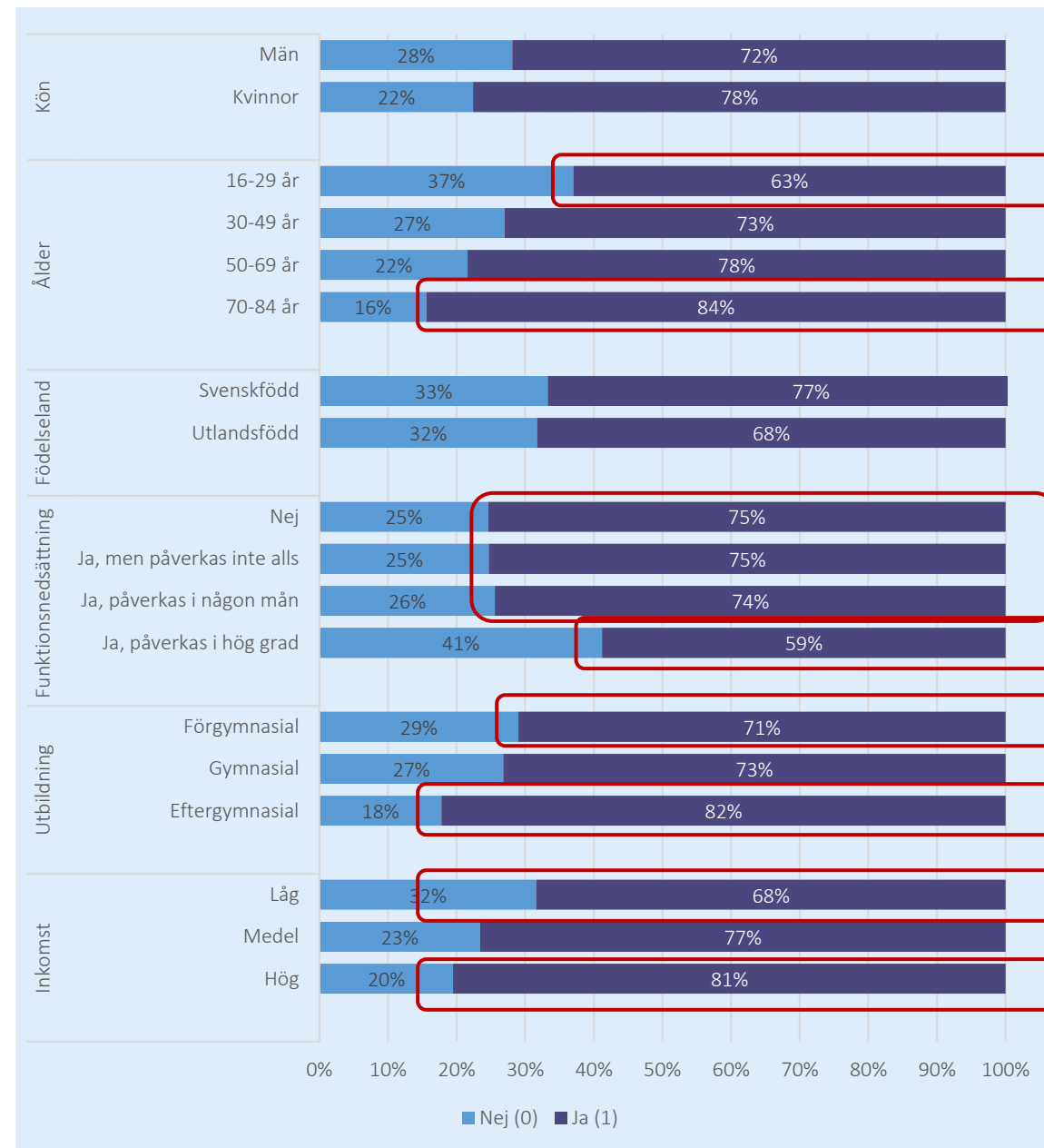
Har und

Hur ofta har du *under coronapandemin* varit utomhus i park, natur- eller grönområden (t.ex. gått promenader, cyklat eller arbetat i trädgården) jämfört med tidigare?

- ☐ Mindre än tidigare
- ☐ Ingen skillnad mot tidigare
- ☐ Mer än tidigare

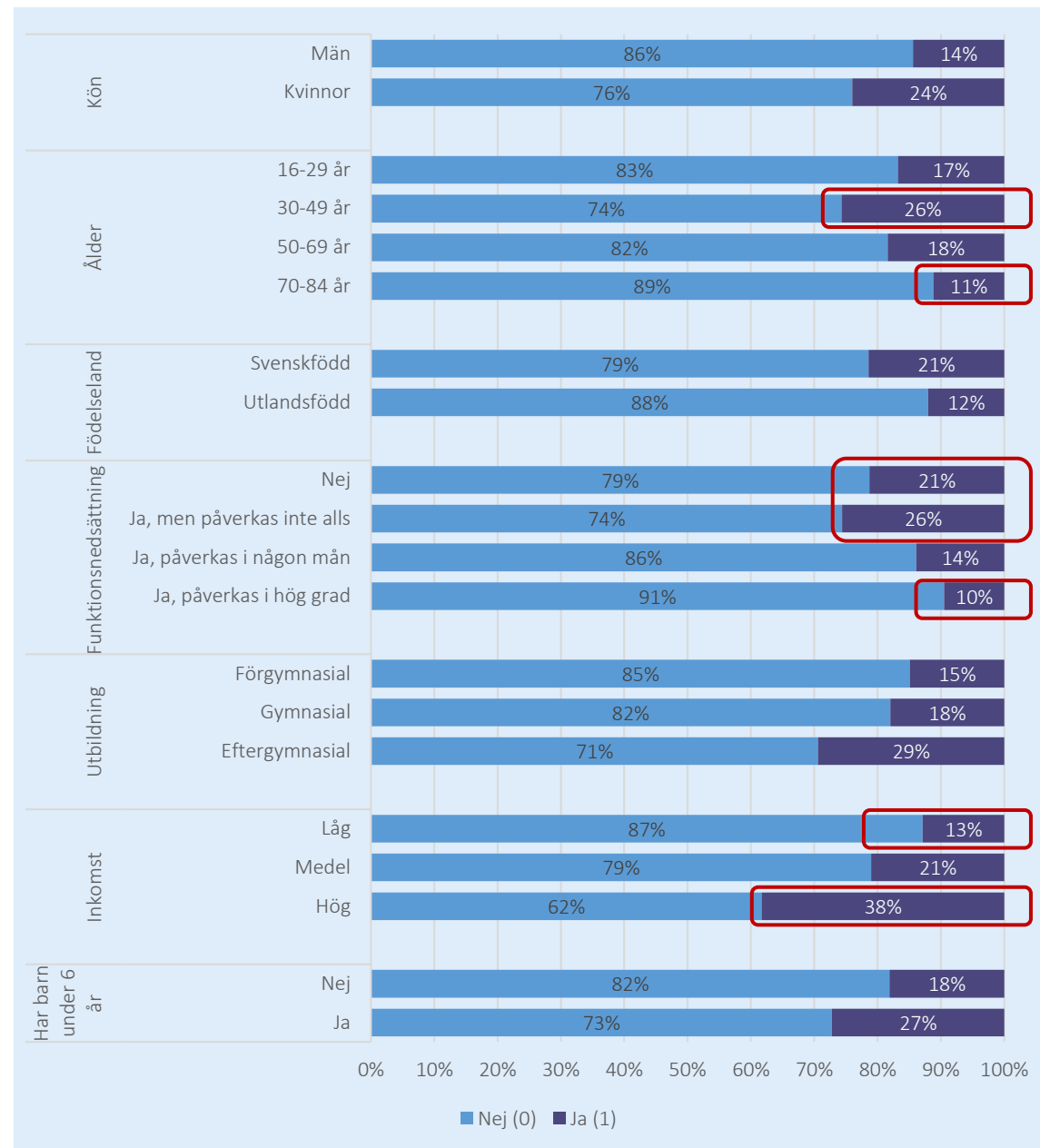
Har under pandemin varit utomhus i park, natur-eller grönområden varje dag eller fler gånger i veckan.

- Tre fjärdedelar av Västmanlänningarna har under pandemin varit utomhus i park, natur- eller grönområden nästan dagligen.
- Säkerställda skillnader ses mellan grupper inom flera indelningsgrunder, men de mest betydande skillnaderna ses utifrån
 - ..ålder
 - ..funktionsnedsättning
 - .. socioekonomi.

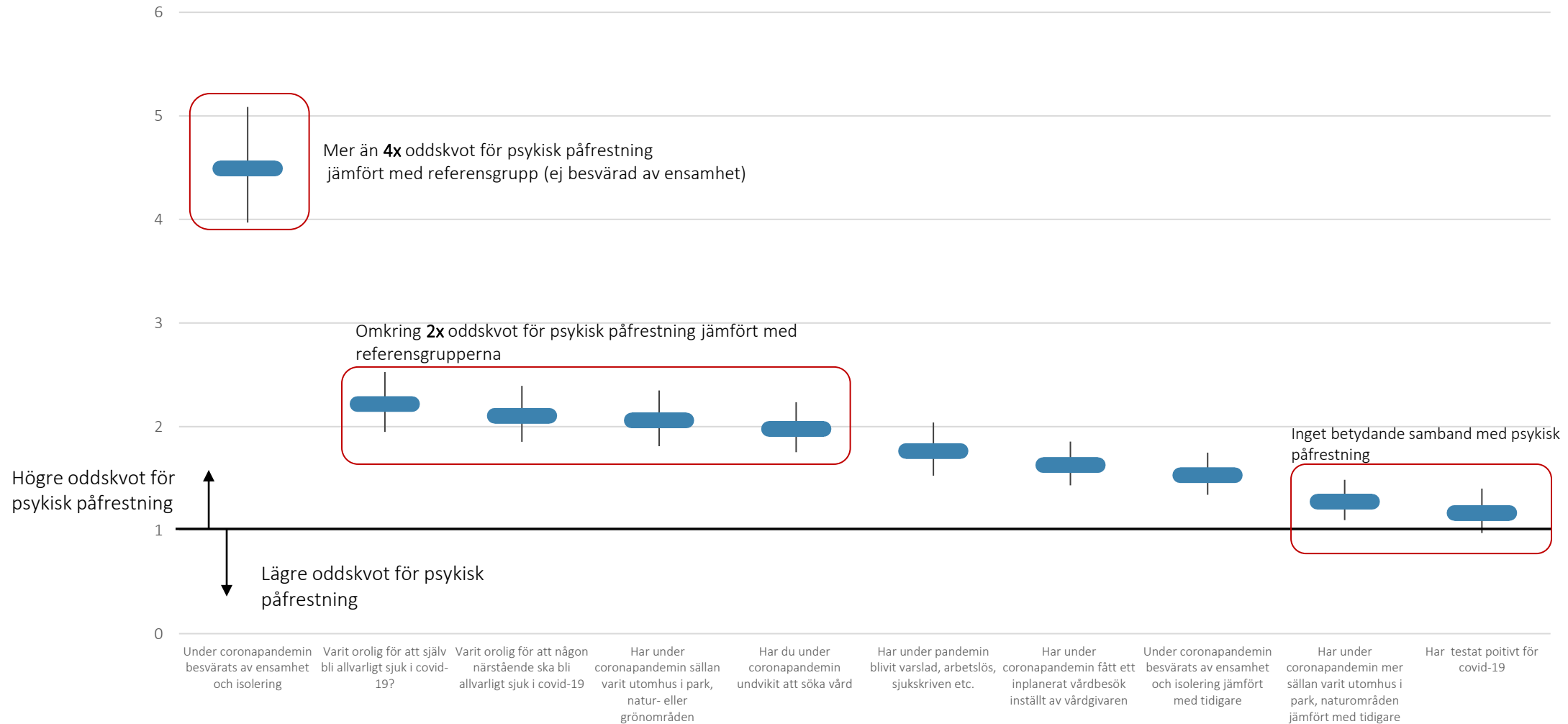

Har under pandemin varit utomhus i park, natur eller grönområden mer än innan pandemin

- En fjärdedel av Västmanlänningarna har oftare varit utomhus i park, natur etc. jämfört med innan pandemin
- Säkerställda skillnader ses mellan grupper inom flera indelningsgrunder, men de mest betydande skillnaderna ses utifrån..
- ...ålder
- ...funktionsnedsättning
- ...inkomst

²⁷ Sambandsanalys av pandemirelaterade frågor och psykisk påfrestning

*Samtliga samband är justerade för kön, ålder, funktionsnedsättning, utbildning och inkomst

²⁹Sammanfattning

- Det allmänna hälsotillståndet i Västmanlands befolkning är oförändrat mellan 2020 och 2021 års mätningar
- Andelen av befolkningen som upplever psykisk påfrestning (kessler-6) har ökat mellan undersökningarna
- Små variationer i självskattade fall av Covid-19 i länets kommuner. Däremot ses skillnader utifrån ålder, kön och födelseland.
- Kvinnor och 30-49 åringar har i större utsträckning avstått från att söka vård under pandemin
- Personer som påverkas i hög grad av funktionsnedsättning, småbarnsföräldrar och kvinnor har i större utsträckning fått vårdbesök inställt under pandemin
- Äldre och personer med funktionsnedsättningar har i större utsträckning varit oroliga för att bli allvarligt sjuk i covid-19
- En högre andel har oroat sig för att närstående ska drabbas av allvarlig sjukdom i covid-19 än för att själva drabbas.
- Kvinnor, unga vuxna, äldre och funktionsnedsatta har i större utsträckning besvärats av ensamhet.
- Majoriteten av befolkningen har besvärats mer av ensamhet under pandemin än innan.
- Det är fler småbarnsföräldrar, som har förgymnasial utbildning och utlandsfödda som under pandemin blivit permitterad, varslad, arbetslös etc.
- Tre fjärdedelar av Västmanlänningar har varit utomhus i park, natur- eller grönområden regelbundet under pandemin.
- En fjärdedel av Västmanlänningar har varit utomhus i park, natur- eller grönområden mer under pandemin än innan.